

คำวินิจฉัยอุทธรณ์
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่ ๒๙ /๒๕๖๒
เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งปรับทางปกครอง
กรณีหมู่บ้าน

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๓๐๒/๖๑๒๘ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๒ ออกคำสั่งปรับนิติบุคคลหมู่บ้าน โดยคิดค่าปรับเป็นรายวัน ในอัตราวันละ ๑,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน) ตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันที่ครบ กำหนดคำสั่งทางปกครองจนถึงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่นิติบุคคลฯ ได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครอง แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน รวมเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) และปรับตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันที่นิติบุคคลฯ ได้รับแจ้งคำสั่งปรับนี้ต่อไปทุกวัน จนถึงวันที่นิติบุคคลฯ ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแล้วเสร็จและมีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบว่า นิติบุคคลฯ มีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งปรับโดยคำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือระบุข้ออุทธรณ์ข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงยื่นต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษผู้ทำคำสั่งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่นิติบุคคลฯ ได้ทราบคำสั่งปรับทางปกครอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้รับมอบอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ ได้พิจารณาคำอุทธรณ์ของนิติบุคคลหมู่บ้าน ผู้อุทธรณ์ประกอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คำอุทธรณ์ของนิติบุคคลกรณีหมู่บ้าน ผู้อุทธรณ์ รับผิดชอบได้หรือไม่

ประเด็นนี้เห็นว่า เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้แจ้งคำสั่งปรับทางปกครอง พร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งปรับทางปกครอง โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า นิติบุคคลฯ ได้รับคำสั่งปรับทางปกครอง เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และสามารถใช้อำนาจอุทธรณ์คำสั่งปรับทางปกครองของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ภายในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามนัยมาตรา ๔๔ ประกอบกับมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วยเหตุนี้ การที่นิติบุคคลฯ ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งปรับทางปกครองโดยวิธีการส่ง ด้วยตนเอง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งตามที่ กฎหมายกำหนดไว้ และนิติบุคคลฯ เป็นคู่กรณีที่อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งปรับทางปกครองของ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ซึ่งเป็นผู้แทนของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารชุดฯ ถือเป็นผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ คำอุทธรณ์จึงรับไว้พิจารณาได้

ประเด็นที่สอง นิติบุคคลฯ อ้างว่า “นิติบุคคลฯ ได้จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือ ซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรรฯ ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมาโดยตลอด และ ไม่ได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวแต่อย่างใด” นั้น

ประเด็นนี้เห็นว่า การที่จะถือว่านิติบุคคลฯ ได้มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษก็ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสีย ให้ทุกพารามิเตอร์มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กฎหมายกำหนดไว้โดยตลอด แต่จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังครบกำหนดคำสั่งทางปกครองเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้มีการเก็บ ตัวอย่างน้ำทิ้งไปตรวจสอบวิเคราะห์เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ พบว่า น้ำทิ้งจากปลายท่อระบายน้ำทิ้งจากบ่อพักน้ำทิ้ง มีค่าบีโอดี เท่ากับ ๓๒.๑ มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ราชการกำหนด ประกอบกับ นิติบุคคลฯ อ้างว่าได้จัดการแก้ไขปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรรฯ แล้วเสร็จร้อยละ ๘๐ ในเดือน มีนาคม ๒๕๖๒ และอยู่ในระหว่างการเพาะเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์ในระบบบำบัดน้ำเสีย แสดงให้เห็นว่า นิติบุคคลฯ ยังไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ได้ คำขออุทธรณ์ในประเด็นนี้จึงไม่อาจรับฟังได้

ประเด็นที่สาม นิติบุคคลฯ ขอให้งดเว้นค่าปรับทั้งหมดหรือหากไม่สามารถงดเว้นค่าปรับได้ ขอให้พิจารณาลดอัตราค่าปรับรายวันจากเดิมวันละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นวันละ ๑๐๐ บาท

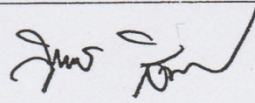
ประเด็นนี้เห็นว่า เนื่องจากนิติบุคคลฯ ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้ แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ทั้งนี้ ตามกฎหมายกำหนดให้มีการชำระค่าปรับทางปกครองตามจำนวนที่สมควรแก่เหตุแต่ต้องไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อวัน ประกอบกับข้อ ๑(๙) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้อำนาจเจ้าพนักงานตามกฎหมายกำหนดค่าปรับทางปกครองได้ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาทต่อวัน สำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง และตามความในมาตรา ๕๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง เป็นไปเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและกระทบกระเทือนกับผู้อยู่ในบังคับทางปกครองน้อยที่สุด ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษออกคำสั่งปรับนิติบุคคลฯ โดยคิดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราเพียงวันละ ๑,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน) จึงเป็นการกำหนดจำนวนค่าปรับรายวันที่มีความเหมาะสม มิได้เป็นมาตรการที่ เกินความจำเป็น และเป็นการออกคำสั่งปรับที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ตามที่ผู้อุทธรณ์ขอให้งดเว้นค่าปรับทั้งหมด หรือลดอัตราค่าปรับรายวันจากเดิม คำขออุทธรณ์ในประเด็นนี้จึงไม่อาจรับฟังได้

ทั้งนี้ ในส่วนที่นิติบุคคลฯ อ้างว่าได้จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือ ซ่อมแซมระบบ บำบัดน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรรฯ ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งได้จัดส่งผล การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำทิ้ง ซึ่งเก็บตัวอย่างในเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ พบว่า น้ำทิ้งมีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานที่ทางราชการกำหนดไว้แล้วนั้น กรมควบคุมมลพิษในฐานะผู้ออกคำสั่งทางปกครอง อ้างว่าเพื่อให้ การกำหนดค่าปรับทางปกครอง ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันที่นิติบุคคลฯ ได้รับแจ้ง คำสั่งปรับทางปกครองเป็นไปอย่างเหมาะสม เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบระบบ บำบัดน้ำเสียและเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งของหมู่บ้านจัดสรรฯ มาตรวจวิเคราะห์ อีกครั้ง เพื่อประกอบการพิจารณา กำหนดค่าปรับทางปกครองให้เหมาะสมกับนิติบุคคลฯ ต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อ ๒ (๑๔) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงวินิจฉัยให้ยกคำอุทธรณ์ของนิติบุคคลหมู่บ้าน

ทั้งนี้ หากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะฟ้องโต้แย้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองที่มีเขตอำนาจ หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองที่มีเขตอำนาจ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์

วินิจฉัย ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายวิจารณ์ สิมานายา)

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม